

Ἐπίσης ὁ αὐτὸς ἀναφέρει ὅτι εἰς τὴν Αἴγυπτον ἔχονταν τὸν ἀργυρὸν μελανὸν καὶ ἐκφράζει τὴν ἀπορίαν ὅτι ὁ οὕτω στερηθεὶς τῆς λάμψεως αὐτοῦ ἀργυρὸς ἐπωλεῖτο ἀκριβώτερα. Ἀκριβῶς τούτεστι, ὡς συμβαίνει καὶ σήμερον, ὅτε ὁ συριδὸς προτιμᾶτὸν ἀλαιμπῆ διὰ χημικῶν μέσων ἀμαυρωθέντα ἀργυρὸν (argent oxydē). Λέγει μάλιστα καὶ πῶς τὸν παρεσκευάζον. Διὰ θερμάνσεως μετὰ βρούνξου καὶ θείου. Οὐχ' ἦτον καὶ ἄλλους τρόπους ἀναφέρει χημικῆς ἀλλοιώσεως. Ὡς δι' ἐπαλεύψεως διὰ κρόκου φοῦ 1, ὅτε, ὡς γνωστὸν, τὸ κατὰ τὴν ἀπόστηψιν τοῦ φοῦ παραγόμενον ὑθρόθειον θὰ ἐμελάνου τὸν ἀργυρὸν. Ἐπίσης τὸν τρόπον τῆς διὰ τῆς ἐπιδράσεως μεταλλικῶν ὑδάτων, — προφανῶς θειούχων — ἢ τέλος καὶ διὰ τῆς ἐκθέσεως εἰς τοὺς ἐκ τῆς θαλλάσσης φυσῶντας ἀνέμους, ὡς ἐπρατον λέγει ἐν Ἱσπανίᾳ 2. Καὶ οὕτω βεβαίως ὁ πλήρης ἀλατος καὶ ὑγρασίας θαλάσσης ἀλῷ φθείρει πολὺ ταχύτερον καὶ προσθίλλει δι' ὧδαίς πρασίνης πατίνας τὸν βρούνξον. Τὰ χωρία ταῦτα τοῦ Πλινίου ἔξηγοιν ἔναργέστατα τὴν τεχνητὴν κατασκευὴν τοῦ παρατηρηθέντος ὑφ' ἡμῶν μελανοῦ ἐπιχρίσματος τοῦ μείρακος τοῦ Μαραθῶνος ὅπερ, εἰς τὰ δὲ διάφορα μέρη, εἰς ἄτινα δὲν ἀπεκολλήθη, παρέμεινεν ἀναλλοιώτον. Ἐπείσθημεν οὐχ' ἦτον περὶ αὐτοῦ αὐτὸν καὶ διὰ σχετικοῦ πειράματος. Ἐξεθέσαμεν εἰς τὴν ἐπίδρασιν ἀραιοῦ ὑδροχλωρικοῦ δεξέος ἔλασμα ὀρειχάλκινον τοῦ δοποίου τὸ ἥμισυ ἐμελανώθη διὰ κατεργασίας μετὰ ὑδροθειούχου ὑδατος. Τὸ μὴ μελανωθὲν ἴσχυρότατα προσεβλήθη διὰ σηματισμοῦ πρασίνου χλωριούχου χαλκοῦ ἐντὸς 24 ὥρῶν. Τούναντίν τὸ θειωθὲν οὐδὲ μετὰ ἔνα μῆνα ἔδειξε τὸ ἐλάχιστον σημείον προσθολῆς. Ὁ λόγος οὗτος ἔξηγει καὶ τὴν ἀναφερομένην ὑπὸ τοῦ Πλινίου ὡς ἀπὸ πίσσης ἐπίχρισιν. Ἀναφέρει μάλιστα ὁ αὐτὸς ὅτι μετεχειρίζοντο τὴν δι' ἀραιᾶς πίσσης ἐπίχρισιν πρὸς συντήρησιν τοῦ βρούνξου 3.

Διὰ τὸν λόγον τοῦτον ἔχοιν τὰ βρούνξινα ἀντικείμενα διὰ διαφόρων φυτικῶν χυμῶν ἢ ἄλλων οὐσιῶν. Οἱ Πλίνιος ἀναφέρει ὅτι εἰς ἐλάσματα χαλκοῦ τῆς Κύπρου ἔδιδον τὴν ἀπόχρωσιν τοῦ χρυσοῦ δι' ἐπαλεύψεως διὰ χολῆς τοῦ ταύρου 4, ὁ Berthelot ἀναφέρει πλείστας ὅσας συνταγάς, ἔξι ὀνόματα τοῦ πάπυρος Χ τῆς Λευδῆς (Berthelot Intr. à l'étude de la Chimie σελ. 28—45), δι' ὃν ἄλλοτε ἐπεζητεῖτο ἡ παρασκευὴ χρυσομώρφου ἢ ἀργυρομώρφου χράματος ἀνευ χρυσοῦ ἢ καὶ ἀργύρου καὶ ἄλλοτε ἢ κατ' ἐπιφάνειαν μόνον χρυσόχρους ἢ ἀργυρόχρους βαρφή. Οὕτω ἀναφέρεται παρασκευὴ κραμάτων τοιούτων τῇ μεσολαβήσει κυρίως ὑδραργύρου (συνταγαὶ 5, 9, 10, 18, 80, 81) ἢ ἀρσενικοῦ (23, 85) ἢ διλίγου ἀργύρου (8, 9, 84) ψευδαργύρου (11) κ.λ. Ἐπίσης ἐπίτευξις κατ' ἐπιφάνειαν ἐκ τοῦ βρούνξου χρυσοχρόνου ἢ ἀργυροχρόνου χροιᾶς (συνταγαὶ 6, 9, 20, 21, 27, 38, 42, 75, 86) ἢ χρυσοχρόνου ἐπὶ ἀργύρου (59, 41, 57) κ.λ. ἀκούμη καὶ διὰ φυτικῶν οὐσιῶν ὡς κυμίνου, χελιδονίου κ.λ. (28, 47, 74, 77 κ.λ.).

Πολλαὶ τῶν συνταγῶν τούτων ἔνθυμιζουν τὰς ὑπὸ τοῦ Πλινίου ἀναφερομένας κυρίως εἰς τὸ 34ον βιβλίον αὐτοῦ, ὡς αἱ ὑπὸ ἀριθ. 37, 63, 74 καὶ ἄλλαι.

1 Plin. N. H. XXXIII 46.
2 » »

3 Plin. N. H. XXXIII 55.
4 » XXXIV 77.